

CIM

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΩΝ ΚΡΑΤΩΝ
ΔΙ - ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

ΔΙ - ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΠΡΟΛΗΨΗ, ΚΟΛΛΑΣΜΟ ΚΑΙ ΕΚΡΙΖΩΣΗ
ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

ΣΥΜΒΑΣΗ ΤΟΥ ΒΕΛΕΜ ΔΟ ΠΑΡΑ

(Υιοθετήθηκε παμψηφεί από την 24^η Τακτική Σύνοδο της Γενικής Συνέλευσης του Οργανισμού Αμερικανικών Κρατών την 9^η Ιουνίου 1994, στο ΒΕΛΕΜ ΔΟ ΠΑΡΑ της Βραζιλίας.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

ΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

ΑΡΘΡΟ I

Γιὰ τους σκοπούς αυτής της Σύμβασης, ως βία κατά των γυναικών, θα πρέπει να θεωρηθεί κάθε πράξη ή συμπεριφορά, βασισμένη στο φύλο, η οποία προξενεί θάνατο, φυσική, σεξουαλική ή ψυχολογική βλάβη ή πόνο στη γυναίκα, είτε σε δημόσιο είτε σε ιδιωτικό χώρο.

ΑΡΘΡΟ 2

Η βία κατά των γυναικών θα θεωρηθεί ότι περιλαμβάνει φυσική, σεξουαλική και ψυχολογική βία:

α) που λαμβάνει χώρα μέσα στην οικογένεια ή το οικιακό περιβάλλον ή στα πλαίσια οποιασδήποτε άλλης διαπροσωπικής σχέσης, είτε ο δράστης μοιράζεται ή έχει μοιραστεί, την ίδια κατοικία με την γυναίκα, είτε όχι, συμπεριλαμβανομένων μεταξύ των άλλων του βιασμού, της μακομεταχείρισης και της σεξουαλικής κατάχρησης

β) που λαμβάνει χώρα στην κοινωμία και διαπράττεται από οποιοδήποτε πρόσωπο, συμπεριλαμβάνει δε, μεταξύ των άλλων, βιασμό, σεξουαλική κατάχρηση, βασανισμό, δουλεμπόριο, εξαναγκασμό σε εκπόρευση, απαγωγή και σεξουαλική παρενόχληση στον χώρο εργασίας, όπως επίσης σε εκπαιδευτικά ιδρύματα, νοσηλευτήρια ή σε οποιοδήποτε άλλο χώρο και που διαπράττεται ή γίνεται ανεκτή από την Πολιτεία ή τους αντιπροσώπους της, ανεξάρτητα που συμβαίνει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

ΑΡΘΡΟ 3

Κάθε γυναίκα έχει το δικαίωμα σε μία ζωή απαλλαγμένη από βία, πόσο στους δημόσιους, όσο και στους ιδιωτικούς χώρους.

ΑΡΘΡΟ 4

Κάθε γυναίκα έχει το δικαίωμα στην αναγνώριση, από-
λαυση, άσκηση και προστασία όλων των ανθρωπίνων δικαιω-
μάτων και ελευθεριών καθιερωμένων στα περιφερειακά και
διεθνή νομικά κείμενα για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Αυτά
τα δικαιώματα περιλαμβάνουν μεταξύ των άλλων:

- α) Το δικαίωμα για σεβασμό της ζωής της·
- β) Το δικαίωμα για σεβασμό της φυσικής, πνευματικής
και ηθικής ακεραιότητάς της·
- γ) Το δικαίωμα για προσωπική ελευθερία και ασφάλεια
- δ) Το δικαίωμα να μην υποβάλλεται σε βασανιστήρια·
- ε) Το δικαίωμα να γίνεται σεβαστή η έμφυτη αξιο-
πρέπεια στο προσωπό της και να προστατεύεται η
οικογένειά της·

στ) Το δικαίωμα σε ίση προστασία ενώπιον του νόμου
και από το νόμο·

ζ) Το δικαίωμα για μιá απλή και σύντομη προσφυγή
ενώπιον των αρμοδίων δικαστηρίων, για να προστα-
τευθεί έναντι ενεργειών που παραβιάζουν τα δι-
καιώματά της·

η) Το δικαίωμα να συνεταιρίζεται ελεύθερα·

θ) Το δικαίωμα να ασκεί ελεύθερα την θρησκεία και
τα πιστεύω της, μέσα σε νόμιμα πλαίσια, και

ι) Το δικαίωμα για ισότιμη πρόσβαση στις δημόσιες
υπηρεσίες της χώρας της και συμμετοχή στις δη-
μόσιες υποθέσεις, συμπεριλαμβανομένου του δικαίω-
ματος να παίρνει τις αποφάσεις·

ΑΡΘΡΟ 5

Κάθε γυναίκα έχει το δικαίωμα να εξασκεί ελεύθερα
και στο ακέραιο τα αστικά, πολιτικά, οικονομικά, κοινωνικά
και πολιτιστικά δικαιώματά της και μπορεί να βασίζεται
στην απόλυτη προστασία αυτών των δικαιωμάτων, όπως έχουν
καθιερωθεί στα περιφερειακά και διεθνή νομικά κείμενα
τα σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα. Τα Συμβαλλόμενα
Κράτη αναγνωρίζουν ότι η βία κατά των γυναικών εμποδί-
ζει και εκμηδενίζει την άσκηση αυτών των δικαιωμάτων.

ΑΡΘΡΟ 6

Το δικαίωμα κάθε γυναίκας σε μιά ζωή απαλλαγμένη από βία, συμπεριλαμβάνει μεταξύ των άλλων:

- α) Το δικαίωμα της γυναίκας να μην υπόκειται σε καμμιά μορφή διάκρισης^ο και
- β) Το δικαίωμα της γυναίκας να εκτιμάται και να μορφώνεται χωρίς τα στερεότυπα πρότυπα συμπεριφοράς και τις κοινωνικές και πολιτιστικές πρακτικές, που βασίζονται στην αντίληψη της κατωτερότητας ή της υποταγής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ

ΑΡΘΡΟ 7

Τα Συμβαλλόμενα Κράτη καταδικάζουν όλες τις μορφές βίας κατά των γυναικών και συμφωνούν να επιδιώξουν, με όλα τα κατάλληλα μέσα και χωρίς χρονοτριβή, κυβερνητικά προγράμματα για να προλάβουν, τιμωρήσουν και εκριζώσουν αυτή τη βία και αναλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- α) να απέχουν από ανάμειξη σε οποιαδήποτε πράξη ή άσκηση βίας κατά των γυναικών και να εξασφαλίσουν ότι οι αρχές τους, οι αξιωματούχοι τους, το προσωπικό τους, οι αντιπρόσωποί τους και οι θεσμοί τους, δρουν σύμφωνα με αυτές τις υποχρεώσεις β) να επιδεικνύουν την οφειλόμενη επιμέλεια για να προλάβουν, ερευνήσουν και επιβάλλουν ποινές για τη βία κατά των γυναικών
- γ) να περιλάβουν στην εθνική τους νομοθεσία ποινικές, αστικές, διοικητικές, και κάθε άλλου τύπου διατάξεις που μπορεί να είναι αναγκαίες, για να προλάβουν, τιμωρήσουν και εκριζώσουν τη βία κατά των γυναικών και να υιοθετήσουν τα κατάλληλα διοικητικά μέτρα, όπου είναι αναγκαίο
- δ) να υιοθετήσουν νομικά μέτρα για να υποχρεώσουν το δράστη να απέχει, από παρενόχληση, εκφοβισμό ή απειλή της γυναίκας ή από χρήση οποιασδήποτε μεθόδου, που βλάπτει ή θέτει σε κίνδυνο τη

ζωή της ή την ακεραιότητά της ή βλαπτει την ιδιοκτησία της

β) να πάρουν όλα τα κατάλληλα μέτρα, συμπεριλαμβανομένων νομοθετικών μέτρων, για να τροποποιήσουν ή να ανακάλυψουν ισχύοντες νόμους και κανονισμούς, ή για να τροποποιήσουν νομικές ή εθιμικές πρακτικές, που στηρίζουν την διατήρηση ή ανοχή της βίας κατά των γυναικών

στ) να καθιερώσουν δίκαιες και αποτελεσματικές νομικές διαδικασίες για τις γυναίκες που έχουν πέσει θύματα βίας, οι οποίες θα συμπεριλαμβάνουν, μεταξύ των άλλων, μέτρα προστασίας, έγκαιρη ακρόαση και αποτελεσματική πρόσβαση σε σχετικές διαδικασίες

ζ) να καθιερώσουν τους αναγκαίους νομικούς και διοικητικούς μηχανισμούς για να εξασφαλίσουν ότι οι γυναίκες που έχουν πέσει θύματα βίας, έχουν αποτελεσματική πρόσβαση σε αποκατάσταση, αποζημίωση ή άλλη δίκαιη και αποτελεσματική επανόρθωση και

η) να υιοθετήσουν τέτοια νομοθετικά ή άλλα μέτρα, που μπορεί να είναι αναγκαία, για να δώσουν αποτέλεσμα σ' αυτή την Σύμβαση.

ΑΡΘΡΟ 8

Τα Συμβαλλόμενα Κράτη συμφωνούν να λάβουν σταδιακά ειδικά μέτρα, που θα περιλαμβάνουν προγράμματα:

α) για την προαγωγή της ενημερότητας και του σεβασμού του δικαιώματος των γυναικών σε μιά ζωή ελεύθερη από βία και του δικαιώματος των γυναικών να καθίστανται τα ανθρώπινα δικαιώματά τους σεβαστά και να προστατεύονται

β) για την τροποποίηση των κοινωνικών και πολιτιστικών προτύπων συμπεριφοράς των ανδρών και των γυναικών, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης επισημών και ανεπισημών εκπαιδευτικών προγραμμάτων, καταλλήλων για κάθε επίπεδο της εκπαιδευτικής διαδικασίας, ώστε να αντιμετωπισθούν προκαταλήψεις, έ-

θιμα και άλλες πρακτικές βασισμένες στην ιδέα της κατ'εξουσιοδότησης ή ανωτερότητας οιοδήποτε φύλου ή στους στερεότυπους ρόλους για τους άνδρες και τις γυναίκες, που νομιμοποιούν ή οξύνουν τη βία κατά των γυναικών

γ) για την βελτίωση της μόρφωσης και της εκπαίδευσης όλων των εμπλεκόμενων στην επιβολή της δικαιοσύνης, αστυνομικών και άλλων αξιωματούχων επιβολής του νόμου, καθώς και του λοιπού προσωπικού, που είναι αρμόδιο για την εφαρμογή πολιτικών με σκοπό την πρόληψη, τιμωρία και εκρίζωση της βίας κατά των γυναικών.

δ) για την παροχή των κατάλληλων εξειδικευμένων υπηρεσιών σε γυναίκες, στις οποίες ασκήθηκε βία, μέσω γραφείων του δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται τα καταφύγια, οι συμβουλευτικές υπηρεσίες για όλα τα μέλη της οικογένειας, όπου αυτό απαιτείται, και φροντίδα και επιτήρηση των θιγόντων παιδιών.

ε) για την προώθηση και υποστήριξη του τομέα της δημόσιας και ιδιωτικής εκπαίδευσης σχεδιασμένης να ευαισθητοποιήσει το κοινό, αναφορικά με τα προβλήματα και τους τρόπους καταπολέμησης της βίας κατά των γυναικών.

στ) για την παροχή στις γυναίκες, στις οποίες ασκήθηκε βία, πρόσβασης σε αποτελεσματικά προγράμματα επανένταξης και εκπαίδευσης, ώστε να μπορούν να συμμετάσχουν πλήρως στη δημόσια, ιδιωτική και κοινωνική ζωή.

ζ) για την ενθάρρυνση των μέσων ενημέρωσης να αναπτύξουν τις κατάλληλες κατευθυντήριες αρχές, ώστε να συμβάλουν στην εκρίζωση της βίας κατά των γυναικών, σε όλες της τις μορφές, και να προαγάγουν το σεβασμό της αξιοπρέπειας των γυναικών.

η) για την εξασφάλιση της έρευνας και της συλλογής στατιστικών στοιχείων και άλλων σχετικών πληροφοριών ως προς τις αιτίες, τις συνέπειες και τη συχνότητα της βίας κατά των γυναικών.

ώστε να εκτιμηθεί η αποτελεσματικότητα των μέτρων πρόληψης, κολασμού και εκρίζωσης της βίας κατά των γυναικών και να διαμορφωθούν και εφαρμοστούν οι κατάλληλες αλλαγές και

θ) για τη στήριξη της διεθνούς συνεργασίας για την ανταλλαγή ιδεών και εμπειριών και για την υλοποίηση προγραμμάτων που έχουν στόχο την προστασία των γυναικών, που γίνονται ανπικείμενο βίας.

ΑΡΘΡΟ 9

Όσον αφορά στην υιοθέτηση των μέτρων αυτού του Κεφαλαίου, τα Συμβαλλόμενα Κράτη θα λάβουν ειδικά υπόψη τους το τρωτό των γυναικών απέναντι στη βία λόγω, μεταξύ άλλων, της φυλετικής ή εθνικής τους προέλευσης ή της ιδιότητάς τους ως μεταναστών, προσφύγων ή εκτοπισθέντων προσώπων. Ομοίως θα ληφθούν υπόψη οι γυναίκες, που έγιναν αντικείμενο βίας ενώ ήταν έγκυοι ή που είναι ανάκανες, νεαρές ηλικίας, ηλικιωμένες, μειονεκτούσες κοινωνικοοικονομικά, θιγείσες από ένοπλη σύρραξη ή στερημένες της ελευθερίας τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΔΙ-ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΑΡΘΡΟ ΙΟ

Προκειμένου να προστατεύσουν το δικαίωμα κάθε γυναίκας να είναι ελεύθερη από βία, τα Συμβαλλόμενα Κράτη θα περιλάβουν στις εθνικές τους εκθέσεις προς την Δι-αμερικανική Επιτροπή Γυναικών πληροφορίες για τα μέτρα που υιοθετήθηκαν για να εμποδίσουν και να απαγορεύσουν τη βία κατά των γυναικών, και για να βοηθήσουν τις γυναίκες που έπεσαν θύματα της βίας, καθώς και περι των οιανδήποτε δυσκολιών που παρατηρούν κατά την εφαρμογή αυτών των μέτρων και των παραγόντων που συμβάλουν στην άσκηση βίας εις βάρος των γυναικών.

ΑΡΘΡΟ ΙΙ

Τα Κράτη Μέρη σ' αυτή τη Σύμβαση και η Δι-Αμερι-

κανική Επιτροπή Γυναικών μπορούν να ζητήσουν από το Δι-Αμερικανικό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων γνωμο-δοτήσεις επί της ερμηνείας της Σύμβασης.

ΑΡΘΡΟ Ι2

Οποιοδήποτε πρόσωπο ή ομάδα προσώπων, ή οποιαδή-ποτε μη κυβερνητική οντότητα νόμιμα αναγνωρισμένη σε ένα ή περισσότερα κράτη-μέλη του Οργανισμού, μπορούν να ασκήσουν προσφυγές στη Δι-Αμερικανική Επιτροπή Ανθρωπί-νων Δικαιωμάτων, περιέχουσες καταγγελίες ή παράπονα για παραβιάσεις του Αρθρ. 7 αυτής της Σύμβασης από ένα Συμβαλλόμενο Κράτος, και η Επιτροπή θα αντιμετωπίσει τέ-τοιες προσφυγές σύμφωνα με τους κανόνες και τη διαδι-κασία, που προβλέπονται από την Αμερικανική Σύμβαση Ανθ-ρωπίνων Δικαιωμάτων και από το Καταστατικό και τον Κα-νονισμό της Δι-Αμερικανικής Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιω-μάτων για την άσκηση και την κρίση προσφυγών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ Ι3

Κανένα τμήμα αυτής της Σύμβασης δεν θα θεωρηθεί ότι περιορίζει το εθνικό δίκαιο οιαδήποτε Συμβαλλόμε-νου Κράτους που παρέχει ίση ή μεγαλύτερη προστασία και εγγυήσεις για τα δικαιώματα των γυναικών και κα-τάλληλα εχέγγυα για την πρόληψη και εκρίζωση της βίας εις βάρος των γυναικών.

ΑΡΘΡΟ Ι4

Κανένα τμήμα αυτής της Σύμβασης δεν θα θεωρηθεί ότι περιορίζει την Αμερικανική Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαι-ωμάτων ή οποιαδήποτε άλλη διεθνή σύμβαση για το θέμα αυτό, που παρέχει ίση ή μεγαλύτερη προστασία σ' αυτό το πεδίο.

ΑΡΘΡΟ Ι5

Η Σύμβαση αυτή είναι ανοιχτή προς υπογραφή από όλα τα Κράτη Μέρη του Οργανισμού Αμερικανικών Κρατών.

ΑΡΘΡΟ Ι6

Η Σύμβαση υπόκειται σε επικύρωση. Τα επίσημα έγγραφα επικύρωσης θα κατατεθούν στη Γενική Γραμματεία του Οργανισμού Αμερικανικών Κρατών.

ΑΡΘΡΟ Ι7

Αυτή η Σύμβαση είναι ανοιχτή σε προσχώρηση από κάθε άλλο Κράτος. Τα έγγραφα προσχώρησης θα κατατίθενται στη Γενική Γραμματεία του Οργανισμού Αμερικανικών Κρατών.

ΑΡΘΡΟ Ι8

Κάθε Κράτος μπορεί, κατά τη στιγμή της έγκρισης, υπογραφής, επικύρωσης ή προσχώρησης, να διατυπώσει επιφυλάξεις, με τον όρο ότι τέτοιες επιφυλάξεις:

- α) δεν είναι ασυμβίβαστες με το αντικείμενο και το σκοπό της Σύμβασης και
- β) δεν είναι γενικής φύσεως και αναφέρονται σε μία ή περισσότερες ειδικές διατάξεις.

ΑΡΘΡΟ Ι9

Οποιοδήποτε Συμβαλλόμενο Κράτος μπορεί να υποβάλει στη Γενική Συνέλευση, μέσω της Διαμερικανικής Επιτροπής Γυναικών, προτάσεις τροποποίησης της Σύμβασης.

Οι τροποποιήσεις θα τίθενται εν ισχύ για τα Κράτη που τις επικυρώνουν, την ημερομηνία κατά την οποία τα 2/3 των Κρατών Μερών αυτής της Σύμβασης έχουν καταθέσει τα σχετικά έγγραφα επικύρωσης. Ως προς τα άλλα Συμβαλλόμενα Κράτη οι τροποποιήσεις θα τίθενται εν ισχύ κατά τις ημερομηνίες κατάθεσης των εγγράφων επικύρωσης.

ΑΡΘΡΟ 20

Αν ένα Συμβαλλόμενο Κράτος, που έχει δύο ή περισσότερες εδαφικές ενότητες, στις οποίες τα θέματα που αντιμετωπίζονται σ'αυτή τη Σύμβαση, ρυθμίζονται από διαφορετικά νομικά συστήματα, μπορεί την ώρα της υπογραφής, επικύρωσης ή προσχώρησης να δηλώσει ότι αυτή η Σύμβαση θα εφαρμοσθεί σε όλες αυτές τις εδαφικές ενότητες ή μόνο σε μία ή σε περισσότερες.

Τέτοιες δηλώσεις θα μπορεί να τροποποιηθούν οποιαδήποτε στιγμή με μεταγενέστερες δηλώσεις, που θα προσδιορίζουν εκτάκτως την εδαφική ενότητα ή τις ενότητες, που αυτή η Σύμβαση θα εφαρμοστεί. Τέτοιες μεταγενέστερες δηλώσεις θα διαβιβαστούν στη Γενική Γραμματεία του Οργανισμού Αμερικανικών Κρατών και θα τίθενται εν ισχύ 30 ημέρες μετά την ημερομηνία παραλαβής τους.

ΑΡΘΡΟ 21

Αυτή η Σύμβαση θά τεθεί εν ισχύ την τριακοστή ημέρα μετά από την ημερομηνία κατάθεσης του δεύτερου εγγράφου επικύρωσης. Για κάθε Κράτος που επικυρώνει ή αποδέχεται την Σύμβαση, αφού έχει κατατεθεί το δεύτερο έγγραφο επικύρωσης, θα τεθεί εν ισχύ τριάντα ημέρες μετά από την ημερομηνία που αυτό το Κράτος έχει καταθέσει το έγγραφο επικύρωσης ή προσχώρησης.

ΑΡΘΡΟ 22

Η Γενική Γραμματεία θα ενημερώσει όλα τα κράτη μέλη του Οργανισμού Αμερικανικών Κρατών της θέσεως εν ισχύι αυτής της Σύμβασης.

ΑΡΘΡΟ 23

Η Γενική Γραμματεία του Οργανισμού Αμερικανικών Κρατών θα εκπονεί μιά ετήσια έκθεση προς τα Κράτη Μέλη του Οργανισμού αναφορικά με την κατάσταση της Σύμβασης, περιέχουσα υπογραφές, καταθέσεις εγγράφων επι-

κύρωσης ή προσχώρησης και τις δηλώσεις, καθώς επίσης τις επιφυλάξεις που μπορεί να έχουν διατυπωθεί από τα Συμβαλλόμενα Κράτη και συνοδευόμενη, όπου χρειάζεται από αναφορά επί αυτών.

ΑΡΘΡΟ 24

Αυτή η Σύμβαση θα παραμείνει εν ισχύ αορίστως, αλλά καθένα από τα συμβαλλόμενα Κράτη θα μπορεί να την καταγγείλει μέσω εγγράφου που κατατίθεται, με αυτό το σκοπό, στη Γενική Γραμματεία του Οργανισμού Αμερικανικών Κρατών. Ένα χρόνο μετά την ημερομηνία κτάρθεσης του εγγράφου της καταγγελίας, η Σύμβαση θα σταματήσει να είναι εν ενεργεία, για το κατάγγελο Κράτος, αλλά θα παραμείνει εν ισχύ για τα υπόλοιπα Συμβαλλόμενα Κράτη.

ΑΡΘΡΟ 25

Τα πρωτότυπα έγγραφα της παρούσας Σύμβασης, των οποίων τα κείμενα στα ισπανικά, γαλλικά, αγγλικά και πορτογαλικά είναι πανομοιότυπα των αυθεντικών, θα κατατεθούν στη Γενική Γραμματεία του Οργανισμού Αμερικανικών Κρατών, που θα αποστείλει ένα πιστό αντίγραφο στη Γραμματεία των Ηνωμένων Εθνών για καταχώρηση και δημοσίευση σύμφωνα με τους όρους του άρθρου IO2 του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών.